

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง
เรื่องการควบคุมการเลี้ยงสัตว์และปล่อยสัตว์

พ.ศ. ๒๕๖๑

องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง
อำเภอเขียงยืน จังหวัดมหาสารคาม

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง
เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ พ.ศ.๒๕๖๑

หลักการ

เพื่อประโยชน์ในการรักษาภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนในท้องถิ่นหรือเพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์เลี้ยง จึงกำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการกำหนดให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือพื้นที่ทั้งหมดในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง เป็นเขตควบคุมการเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์บางชนิด หรือบางประเภทต้องอยู่ภายใต้มาตรการควบคุมอย่างหนึ่งอย่างใด จึงให้ตราเป็นข้อบัญญัตินี้

เหตุผล

อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๙ จึงได้ออกข้อบัญญัติเรื่อง การควบคุมการเลี้ยงสัตว์และปล่อยสัตว์ขึ้นใช้บังคับ แต่เนื่องจากภายหลังการบังคับใช้ได้พบประเด็นปัญหาหลายประการที่ทำให้การบังคับใช้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์เท่าที่ควรจะเป็น จึงมีความจำเป็นต้องแก้ไขข้อบัญญัติเรื่องนี้อยู่หลายข้อ นายองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง จึงได้เสนอร่างข้อบัญญัติแก้ไขใหม่นี้ เสนอต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทองขอความเห็นชอบในการบังคับใช้ต่อไป

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง
เรื่องการควบคุมการเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ พ.ศ.๒๕๖๑

โดยที่เป็นการตราข้อบัญญัติว่าด้วยการควบคุมการเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการกำจัดการจัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล บัญญัติให้กระทำโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง โดยความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทองและนายอำเภอเชียงใหม่ จึงตราข้อบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง เรื่องการควบคุมการเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ พ.ศ.๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัตินี้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ ไว้โดยเปิดเผย ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทองเจ็ดวัน

ข้อ ๓ นับแต่วันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ ให้ยกเลิกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง เรื่องการควบคุมการเลี้ยงสัตว์และปล่อยสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๐

บรรดาข้อบัญญัติ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศหรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้ตราไว้แล้วในข้อบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดแย้งกับข้อบัญญัตินี้ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบัญญัตินี้

“สัตว์” หมายความว่า สัตว์ทุกชนิดไม่ว่าจะเป็นสัตว์เลี้ยงหรือสัตว์ป่าหรือสัตว์ชนิดอื่นๆ

“การเลี้ยงสัตว์” หมายความว่า กรรมวิธีหรือวิธีการที่จะดูแลให้สัตว์นั้นเจริญเติบโตและมีชีวิตอยู่ได้เพื่อให้ขายหรือการค้าหรือเพื่อพักผ่อนหย่อนใจหรือเป็นงานอดิเรกการมีสัตว์ไว้ในครอบครองและดูแล เอาใจใส่บำรุง รักษาตลอดจนให้อาหารเป็นอาจिन

“การปล่อยสัตว์” หมายความว่า การสละการครอบครอง หรือการเลี้ยงสัตว์ในลักษณะที่มีการปล่อยให้อยู่นอกสถานที่เลี้ยงสัตว์โดยปราศจากการควบคุม

“สถานที่เลี้ยงสัตว์” หมายความว่า คอกสัตว์ กรงสัตว์ที่ขังสัตว์ หรือสถานที่ในลักษณะอื่นที่มีมาตรการควบคุมของเจ้าของสัตว์เลี้ยง

“เจ้าของสัตว์” หมายความว่า ผู้ครอบครองสัตว์ด้วย

“ที่หรือทางสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่หรือทางซึ่งมิใช่เป็นของเอกชนและประชาชนสามารถเข้าประโยชน์หรือใช้สัญจรได้

“สิ่งปฏิกูล” หมายความว่า อุจจาระหรือปัสสาวะ และหมายความรวมถึงสิ่งอื่นใดซึ่งเป็นสิ่งโสโครกหรือมีกลิ่นเหม็น

“มูลฝอย” หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร มูลสัตว์หรือ ซากสัตว์ รวมถึงสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาดที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่นจากชุมชน

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการ

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๕ ห้ามมิให้มีการเลี้ยงสัตว์ชนิดหรือประเภทเหล่านี้ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโดยเด็ดขาดได้แก่

- (๑) งูพิษและงูที่อาจเกิดอันตรายแก่คนและสัตว์เลี้ยง
- (๒) ปลาปิรันยา
- (๓) คางคกไฟ
- (๔) สัตว์ดุร้ายต่างๆ
- (๕) สัตว์มีพิษร้ายอื่นๆ
- (๖) สัตว์ต้องห้ามตามกฎหมายอื่นๆ

ข้อ ๖ เพื่อประโยชน์ในการรักษาสภาพความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนในท้องถิ่นหรือเพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์ ให้พื้นที่ในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งเป็นเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ดังนี้

(๖.๑) ให้พื้นที่ต่อไปนี้เป็นเขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์โดยเด็ดขาด

๑. พื้นที่ผังเมืองประกาศเป็นเขตพำนักศิษย์กรรมและเขตประชากรหนาแน่น
๒. พื้นที่ผังเมืองประกาศเป็นประเภทอนุรักษ์เพื่อส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมไทย
๓. สถานที่ท่องเที่ยว
๔. วัด โรงเรียน สถานที่ราชการ

(๖.๒) ให้พื้นที่ต่อไปนี้เป็นเขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์เกินจำนวนที่กำหนดดังนี้

๑. พื้นที่นอกจากที่ระบุในข้อ (๖.๑) ห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ประเภทดังต่อไปนี้เกินจำนวนดังนี้
 - (ก) ช้าง ม้า ไม่เกิน ๑ ตัว
 - (ข) สุนัข โค กระบือ แพะ แกะ สุนัข ประเภทละ ไม่เกิน ๕ ตัว
 - (ค) เป็ด ไก่ นก ห่าน ประเภทละ ไม่เกิน ๕ ตัว
 - (ง) จำนวนสัตว์อื่นนอกจาก (ก)-(ค) ต้องได้รับความเห็นชอบจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น
 - (จ) การเลี้ยงสัตว์ต้องไม่ก่อมลภาวะและเหตุรำคาญ
 - (ฉ) ต้องไม่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์และแพร่เชื้อโรคที่ติดต่อจากสัตว์สู่คน

(๖.๓) ให้พื้นที่ต่อไปนี้เป็นเขตที่การเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ต้องอยู่ภายใต้มาตรการอย่างใดอย่างหนึ่งดังนี้

๑. พื้นที่อยู่อาศัยไม่หนาแน่น หรือพื้นที่ทำการเกษตรที่ไม่มีวางเว้นจากการทำการเกษตร
เป็นเขตที่การเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ประเภทดังนี้

- ก. การเลี้ยงสุนัข โค กระบือ แพะ แกะ สุนัข จำนวนไม่เกิน ๑๕ ตัว
- ข. การเลี้ยงไก่ นก เป็ด ห่าน จำนวนไม่เกิน ๒๐ ตัว
- ค. สัตว์อื่นๆนอกจาก ข้อ ก และ ข จำนวนไม่เกิน ๕ ตัว

หมวด ๒
หลักเกณฑ์ด้านสุขลักษณะ

ต้องมีการปฏิบัติภายใต้มาตรการดังนี้

๑. สถานที่ตั้ง

๑. ต้องตั้งอยู่ในสถานที่ที่ไม่ก่อเหตุรำคาญให้กับผู้อาศัยอยู่ใกล้เคียง
๒. ต้องมีบริเวณเลี้ยงสัตว์ซึ่งกันเป็นสัดส่วนและให้อยู่ห่างเขตที่ดินสาธารณะ ทางน้ำสาธารณะหรือที่คับคั่งเจ้าของ และมีที่ว่างอันปราศจากหลังคาหรือสิ่งใดปกคลุมโดยรอบบริเวณเลี้ยงสัตว์นั้นไม่น้อยกว่า ๒๐ เมตรทุกด้าน เว้นแต่ด้านที่มีแนวเขตที่ดินติดต่อกับที่ดินของผู้เลี้ยงสัตว์ประเภทเดียวกัน

๒. อาคารและส่วนประกอบ

๑. อาคารต้องเป็นอาคารเอกเทศและมั่นคงแข็งแรงมีลักษณะเหมาะสมแก่การเลี้ยงสัตว์ประเภทนั้นๆ ไม่มีการพักอาศัยหรือประกอบกิจการอื่นใด
๒. พื้นต้องเป็นพื้นแน่นทำความสะอาดง่ายไม่เออะและเว้นแต่การเลี้ยงสุกรพื้นจะต้องเป็นคอนกรีต และมีความลาดเอียงเพื่อให้น้ำและสิ่งปฏิกูลไหลลงทางระบายน้ำได้โดยสะดวก
๓. หลังคาต้องมีความสูงจากพื้นมากพอสมควรและมีช่องทางให้แสงสว่างหรือแสงแดดส่องภายในอาคารอย่างทั่วถึง
๔. คอกต้องมีการกั้นคอกเป็นสัดส่วนเหมาะสมกับจำนวนสัตว์ไม่ให้สัตว์อยู่กันอย่างแออัด
๕. การระบายอากาศต้องจัดให้มีการระบายอากาศถ่ายเทให้เพียงพอ

๓. การสุขาภิบาลทั่วไป

๓.๑ การระบายน้ำ

(๑) รางระบายน้ำ ต้องจัดให้มีรางระบายน้ำโดยรอบตัวอาคาร ให้มีความลาดเอียงเพียงพอให้น้ำไหลได้สะดวก

(๒) น้ำทิ้งต้องมีการบำบัดก่อนระบายลงสู่ทางระบายน้ำแหล่งน้ำสาธารณะหรือในที่เอกชน

๓.๒ การกำจัดมูลสัตว์ ต้องเก็บกวาดมูลสัตว์เป็นประจำทุกวัน ต้องจัดให้มีที่กักเก็บมูลสัตว์ โดยเฉพาะ ไม่ให้ส่งกลิ่นเหม็นอันเป็นเหตุรำคาญ และต้องไม่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์แมลงหรือสัตว์นำโรค

(๑.) ถ้ามีการสูมไฟไล่แมลงให้สัตว์ต้องไม่ให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อาศัยใกล้เคียง

(๒.) ต้องป้องกันเสียงรบกวนของสัตว์ไม่ให้เป็นเหตุรำคาญแก่ผู้อาศัยใกล้เคียง

(๓.) การเลี้ยงสัตว์ที่มีขน ตัวอาคารต้องสามารถป้องกันขนไม่ให้ปลิวฟุ้งกระจายออกไปนอก

สถานที่

(๔.) ต้องควบคุมดูแลไม่ให้สัตว์ออกไปทำความเสียหายแก่ทรัพย์สินหรือทำความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อยู่ใกล้เคียง

(๕.) ต้องรักษาความสะอาดที่เลี้ยงสัตว์ให้สะอาดเสมอ

๓.๓ การกำจัดซากสัตว์ให้ใช้วิธีการเผาหรือฝังเพื่อป้องกันการเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของแมลง และสัตว์นำโรคและการก่อเหตุรำคาญจากกลิ่นเหม็น

หมวด ๓
บทกำหนดโทษ

ข้อ ๗ ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นพบสัตว์ในที่หรือทางสาธารณะอันเป็นการฝ่าฝืนข้อ ๖ โดยไม่ปรากฏเจ้าของ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกักสัตว์ดังกล่าวไว้เป็นเวลาอย่างน้อยสามสิบวันเมื่อพ้นกำหนดแล้ว ยังไม่มีผู้ใดมาแสดงหลักฐานการเป็นเจ้าของเพื่อรับสัตว์คืนให้สัตว์นั้นตกเป็นขององค์การบริหารส่วนตำบลผู้กักสัตว์ไว้ อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่สัตว์นั้นหรือสัตว์อื่นหรือต้องเสียค่าใช้จ่ายเกินสมควร เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะจัดการขายหรือขายทอดตลาดสัตว์นั้นตามควรแก่กรณีก่อนถึงกำหนดเวลาดังกล่าวก็ได้ เงินที่ได้จากการขายหรือขายทอดตลาดเมื่อได้หักค่าใช้จ่ายในการขายทอดตลาดและค่าเลี้ยงดูสัตว์แล้วให้เก็บรักษาไว้แทนสัตว์ ในกรณีที่มิได้มีการขายหรือขายทอดตลาดตามวรรคหนึ่งและเจ้าของสัตว์มาขอรับสัตว์คืนภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งเจ้าของสัตว์ต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการเลี้ยงดูสัตว์ให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลผู้กักตามจำนวนที่ได้จ่ายจริงด้วย

ในกรณีที่ปรากฏว่าสัตว์ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นพบนั้นเป็นโรคติดต่ออันจากเป็นอันตรายต่อประชาชนให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจทำลายหรือจัดการตามที่เห็นสมควรได้

ข้อ ๘ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบลผู้ทรงในเรื่องใดหรือทุกเรื่องก็ได้

ข้อ ๙ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในบทกำหนดโทษแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อ ๑๐ ให้นายกององค์การบริหารส่วนตำบลตำบลผู้ทรงเป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออก ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒..... เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๑

ลงชื่อ

(นางสาวเข็มพร สิงห์ทรงพล)

รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

รักษาราชการแทนปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

ปฏิบัติหน้าที่นายกององค์การบริหารส่วนตำบลผู้ทรง

เห็นชอบ

(ลงชื่อ)

(นายสมเด็จพรสมพงษ์ สว่างชาติ)